El Centre.

Opinió | 15/05/2007 | 10:13

I també hi ha qui es pregunta per què a Espanya i a França això és tan difícil i en canvi hi ha partits centristes.

Darrerament es parla molt del centre polític. De que és bo per a un país disposar d'un centre polític fort, d'un partit polític de centre fort. De que això es troba a faltar a Espanya. Que sembla molt difícil que hi arribi a ser, i això es considera que és negatiu. Per tant, s'insisteix que fora bo que algú el creés. I també s'observa amb atenció el bon resultat del candidat centrista -François Bayrou- a les eleccions presidencials franceses i l'intent que ara fa de crear un partit centrista a França i a Europa. Que sembla difícil que surti bé. I la pregunta que alguns es fan és: per què tot això?

I també hi ha qui es pregunta per què a Espanya i a França això és tan difícil i en canvi hi ha partits centristes a altres països europeus.

Alguns fan notar que a Espanya només hi ha un centre polític fort a Catalunya i a Euzkadi. Concretament CiU i el PNB. Per què?

És un tema digne de ser estudiat i aprofundit. Però ara mirarem de donar-li una resposta breu, pendent d'una anàlisi més a fons. Centrat en dos punts.

El primer és que la llei electoral espanyola no ajuda a l'èxit, si més no relatiu, d'un partit centrista. És una llei bastant equilibrada pel que fa al joc dels dos grans partits. Hi ha un paral•lelisme bastant gran entre el volum de vots i el número de diputats del PSOE i del PP. Ja no és tant així amb els petits partits d'àmbit espanyol, per exemple, IU. I tots els intents de crear un partit centrista ex novo han fracassat en part per això mateix.

Però no només per això. També per la dificultat de crear un nucli dur d'electorat centrista.

El PSOE i el PP -i el mateix val a França per la UMP i el PSF- tenen un gruix molt considerable d'afiliats, de votants i en darrer terme de gent que s'hi identifica molt a fons. És propi de la dreta i de l'esquerra en el sentit clàssic i ben definit del mot. Són el nucli dur, que no es mou ni canvia. O que ho fa poc i molt difícilment. I la primera preocupació d'aquests grans partits és que aquest nucli es mantingui ferm i fidel. Després pot passar, i passa sovint, que la dreta o l'esquerra formulen unes propostes que permeten penetrar en el centre. Envaeixen i ocupen el centre. O, al contrari, accentuen tant el seu posicionament de dreta o d'esquerra que l'abandonen, el deixen lliure. Generalment ocupar el centre facilita la victòria a la dreta o a l'esquerra, però no al centre pròpiament dit. Per què? Perquè el centre no sol tenir un nucli dur. L'electorat de centre pot fer inclinar la balança, i així és sovint. Però ell sol molt sovint no té prou força, i sobretot no disposa de prou gruix de gent capaç d'aguantar en els moments difícils. No està prou blindat.

Autor: Jordi Pujol
Jordi Pujol